

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchner-né felvétel és rendezés iradjában (az Andrássy-setater és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjéssy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi december 17-én

51. szám.

A Jókai-jubileum és a magyar középosztály.

Fél éve csak, hogy az ország készülődik és alig egy hónapja, hogy a Jókai megünneplésére alakult rendező bizottság felhívásait szétküldte, de az akció, a mely immár az egész nemzetet áthatotta és a mely a legszebb eredménnyel kecsegtet, általános és biztató lett. Mint tudva van, a nagybizottság úgy kontemplálta a Jókai ünnepet, hogy külsőségekre minél kevesebb súlyt fektet, ellenben maradandó erkölcsi becsüvé akarta tenni azt a napot, a melyen egész ország a hódolat és a tisztelet érzetével legnagyobb élő költője előtt meghajol. Jókai összes műveiből nemzeti diszkidást fog közrebocsáítani és a beérkező előfizetésekből százezer forint honorariumot a nemzet tiszteletdíjaképpen átnyújt a jublánsnak.

Természetesen, a mikor ilyen tekintélyes összegről van szó és a jubláris mű olyan kiadásáról, a mely igazán díszére válik úgy a költőnek, mint az őt megünneplő nemzetnek a gyűjtőiveket kibocsájtva a bizottság első sorban Magyarország tehetősebb osztályára volt tekintettel; azokra, a kik áldozatot hozhatnak, mert áldozniok kötelesség, azokra, a kik sokszor hangoztatott lelkesedésüket tettekben is beváltani képesek. De az ünnep nem volna oly lélekemelő, sőt talán maga Jókai sem látná abban a hódolatban, a melylyel kiváltságosak járulnak eléje a nemzet hódolatát, ha nem találná

azok nevei között, a kik a jubláris kiadásra előfizettek egész Magyarországot: minden osztályából, minden társadalmi rétegeből, minden árnyalatából. Azért is a bizottság, mely most némileg tájékozva van a mozgalomról és a jubláris ünnep résztvevőiről, módot akar nyújtani arra, hogy a jubileumnak ezt a kérdését megoldva, a mozgalomba belevonhassa az egész művelt társadalmat. A nemzeti diszkidásra beérkezett előfizetők nevei között ott találjuk az előkelő világot, a vagyont, a rangot, de nem találjuk ott a magyar középosztályt, vagyis azokat, a kik szívük minden rajongásával csüggnék Jókain és most, mintha ki lennének zárva a részvétel lehetőségétől, mintha szerényen vissza kellene húzódnok, a mikor a tiszta lelkesedés és az önzetlen rajongás nem elegendő . . .

Néhány nappal ezelőtt a végrehajtó bizottság újabb felhívásokat küldött szerte az országban. Bizonyára olvasóink között is vannak sokan, a kik e felszólítást megkapták és így nem lesz előttük ismeretlen az a propozíció, a melylyel a bizottság szerencsésen megoldottnak véli e kérdést. A nemzeti kiadás előfizetési ára tudvalevőleg 200 forint; most azonban, hogy a kiadás és a nemzeti tiszteletdíj megteremtésére szükséges 200.000 forintot fele részben az intézők biztosítottak tudják, lehetővé teszik, hogy évi 50 forintos részletekben a magyar középosztály a diszkidást megszerezhesse. Méltányolni tudjuk ezt a megkönnyítést, a melylyel a

végrehajtó bizottság csak impozánsabbá fogja tenni a jubileumot. Meg vagyunk győződve arról, hogy a magyar társadalom át van hatva a költő megünneplésének eszméjétől és most, hogy a pénzügyi része is megközelíthetőbb, nagyobb számban fogjuk az előfizetők névsorában középosztályunkat képviselve látni. 50 forint egy évben nem oly nagy összeg, hogy az könnyen megtakarítható ne volna. Ilány és hány alkalom kínálkozik arra, hogy jövedelmünkől félre tehessünk néhány esztendőn keresztül 50 forintot, ha, tudjuk, hogy ezzel nagy nemzeti ügyet szolgálunk és egy oly korszakalkotó mű birtokába jutunk, a mely páratlanul áll az egész világirodalomban, és a melynek benső értéke megfizethetetlen. Szemére vetik a magyar társadalomnak, hogy az irodalmat nem pártolja, ezt a szemrehányást sok tekintetben meg is érdemeljük; de jóvá kell tennünk hibánkat és most, hogy egyszer igazán alkalom kínálkozik az irodalom pártolását nemzeti cselekedettel összekapcsolni, sietve álljunk az elsők közé és bizonyítsuk be, hogy a magyar középosztály, a mikor egy érdemes munkáról van szó, nem marad a pusztá lelkesedésnél és legnagyobb költőjeért áldozni is képes.

Hisszük, hogy siker fogja koronázni a Jókai jubileumát rendező bizottság vállalkozását, hisszük, hogy nem hiába fordul a magyar középosztályhoz új felhívásaival és hogy most már kötelességének fogja ismerni minden magyar ember, ha csak anyagi vi-

Tárcza.

Válás.

Most megyek el innen, most megyek,
Hogy lehulltak mind a levelek,
És az erdő némán szendereg,
Most megyek el innen, most megyek!

Ott visz el az útam mellette,
Csak valahogy föl ne ébredne,
Minek szomorítám, óh minnek?
Jobb nekünk így szótlán válni meg.

Hogyha most leveles nyár volna:
Hej, tudom szomorún susogna,
S apró lombjairól a fáknak,
Fényes harmat-könyvek hullnának! . . .

— Most megyek el innen, most megyek
Hogy lehulltak mind a levelek,
És az erdő némán szendereg,
Most megyek el innen, most megyek!

Szabolcska Mihály.

Haldokló természet.

Járom a mezőt, melyet immáron letarolt a gondos gazdakéz meg — a dér. Az előbbi leszedte róla a jobb jutalomra érdemes egy évi munka és verejték ilyen-amolyan gyümölcsét, — az utóbbi kiölte belőle az életet.

Mert nincs már élet a mezőn, még a mi volna is, kérészelet az már . . . Szopora virágu Taraxacum kései, pipogya hajtása kidugja sárga tányérját az avarból, de nem él annyi időt sem, hogy megfiheredett pehelybőbitáját pajkos kanászyerek, vagy libapásztor lánykéz leszakíthatná, hogy teli tudóval ráfujjon: „egy óra, két óra, három óra“ . . . Utazéki cserjék is cserbehagyják állandó kedveseiket: a kuszó-mászó szederindákat. A galyakról lehámolt sárgán, élettelenül a levélzet, de az indák még ott csingenek a csupas galyakon, a sötétzöld szederlevelek megrezesedtek, vörnyegessé tette őket a novemberi hideg.

A barázdaszélen kint felelt szikár kőrői a napraforgónak silány vendégszeretében részesítik a hervadó élet mostoha szürke tollasait, a verebket. Hegyes csőröcskéikkel immel-ámmal szedegetik ki a tányérróza idétlen gyümölcséből a szemeket.

Hja, eddig csak kedvencz falatokra lettek az asztal körül s a tarlón elszórodott buzaszemekben. De majd azután!

Könnyű véru, szürke kis gaminok, szánlak beneteket! Lukullusi asztal volna még ti nektek

a napraforgó is most, egy néhány hét múltán, mikor december apa megrázza kopott subáját s hideg hópehely köpenyeggel vonja be birodalmátok minden részét, lyukát, mikor már hiába fűrésztek a fagalyak repedései között rovarpeték után!

Kár! kár; bizonyítgatják a szürke szárnyasok társai az igazat, a fekete varjak s szorgosan szedik ki a férgeket a tarlótörő eke után.

Mert itt-ott török a tarlót a tavaszi alá, kedvez ez az idő annak a ezammogva végzett munkának, mely mintegy magán hordja az élet alkotmányának bélyegét és mégis oly jó elnézni azokat a feketéllő barázdacsíkokat, mint a jövőendő termés bizonyítalan, kétes sugarait. Felénk tapsi füles remegve törtet keresztül a friss barázdán, nyilván a sítűszzi kopója verte ki buvóhelyéről a taraczk közül.

Tulnan a messzi réteket valóban vadászok kalandozzák be, a fegyverek dőreje alig hallik el hozzám, de a csövek kékeszürke füstje fel-fel tűnik itt-ott ezekben a felvillanó szürkeségekben s a mocskos-barna föllegeken, melyek lomhán csusz-nak tova a légürben, s van valami ellenmondás féle, valami bántó, lesújtó, a mi elsomorítja a lelket. S nem a letarolt mező, nem a pusztulása a ligetnek, bereknek teszi álmodossá, lankadttá a lelket, hanem beárnyékolják ezek a lomha piszkos föllegek.

A nedves hideg levegő s a nyirkos meleg a föld együttes produktuma: a sűrű köd, homályba burkolja előttem a távol rónaságot. A folyton erős-

szonyai megengedik, vagy csak lehetővé is teszik — a jubileumban a munka előfizetésével résztvenni. A fényes eredmény dícsősége lesz az egész országnak, a minthogy a sikertelen vállalkozás örökös szegényfolt maradna a nemzet becsületén.

Rég elsimult az a küzdelem, mely évek hosszú során át folyt ebben az országban is a tehetősebbek és a középosztály között. Az egyik győzte a tőkével, a másik a cselekedetekkel be nem váltható lelkesedésével. Ma már ugyyszólván a középosztály diadalával végződött ez a harc, mert nem ez az első alkalom, hogy a középosztály versenyre szállt az előkelő világgal és e versenyben a győztes ő volt. Most is módjában van kiragadni a diadal zászlaját azoktól, a kik némi büszkeséggel lobogtatják és áldozatkészségüket fényesen bebizonnyították. Mindössze négy hét választ el a jubileum napjától és ez alatt a négy hét alatt a középosztálynak szinte feladatává van téve, hogy époly összeggel járuljon a költő tiszteletdíjához és a nemzeti diszkiadás létrejöttéhez, mint az arisztokrácia és a tehetősebb társadalmi osztály együtt véve. Ezer előfizetőre van szükség és ebből ötszáz már beérkezett, a hátra levő öt százat a bizottság az új felhívás eredményétől várja. Reményében azt hisszük nem fog csalatkozni. Múlhatatlanul szükség van arra, hogy ez az 500 is beérkezzen, mert nélküle teljesen sikertelen volna a jubileum, de a mikor a művelt magyar középosztályon mulik, hogy az ünnep létre jöhessen, nem hangzanak el ezek a szavak a pusztába és akad Magyarországon 500 ember, a ki költő összes műveit: egész könyvtárát a képzelet és a gondolkozás legszebb remekeinek, megszerzi.

Felhívjuk tehát mi is olvasóink figyelmét újra erre a nemzeti ügyre, a melyet biztosítottunk tudunk már akkor is, ha keresztülviteléhez csak az akarat van meg.

Sorakozzék a művelt magyar társadalom önértetesen és nem minden büszkeség nélkül azok mellé, kik már eddig is bebizonnyították, hogy a költőt áldozatok árán is tisztelik, és jelentkezzenek minél többen a részvételre.

Még csak azt kérjük a bizottság nevében, hogy a kibocsátott gyűjtőleveket azok, a kiknek közéjük érkeztek minél gyorsabban származtassák vissza, hogy a jubileum fé-

bődő őszi szél tovahajt nagy néha egy-egy lónyertést, szomorúságteljes, aggódo anyai sohajtását az eke elé fogott kanczának, melynek fiatal esikáját istállón hagyta a figyelmes gazda, féltve féltven vékonyka gyöngye lábszárait a hidegtől, dértől.

Amott a nyári hevektől kiszáradt nádas átörhetlen rengetegét tarlózza a gazda, sok gondot okozva az ijedten ide s tova röpdőső viziszárnyasoknak, rideg számitással koppasztja le menedéket. Emitt a tavon, melynek csendes sima felületét szintén felkavarja a szél, vigan uszkál egy-két farka lud és fúrge kacsa. Manranosz vén gunár egy lábra áll kint a tó szélén s a homokbuczka alkotta domboldalba kukoriczacsutakot égető pásztor-ficzók felállnak a tüztől s megbámulják a véu gunár produkcióját.

Messziről nézem a jelenetet s szentül megvagyok győződve arról, hogy a gunár produkciójából „hideget, havat, jeget“ következtetnek, mer' így hallották az „édes szüléjük“-től.

Különbben szinte néptelen, hangtalan a róna. S a hogy így magánosan nehezült kedélyvel járom a sik mezőt, eszembe jut önként a hindu rege tizenkét testvére, kiknek tizenegyedike vandálkezekkel dulja fel, rontja-bontja tönkre a nyolcz fiatalabb testvér izzadságos munkájának kint feledt gyümölcsét, míg a legöregebb hóféher szemfödéllel takarja be gyöngéden a pusztulás szomoru képét.

A hindu rege tizenkettedik testvére innen sincs már messze fehér köpönyegével.

Vakitó fehér ez az isten adta köpönyeg. Az sok tarkaság, ez a letarolt mező, az az élsárgult

nyéről képet alkothassanak maguknak a mozgalom megindítói és intőzői. Rövid az idő, sietnünk kell, mert országos nemzeti ünnepről van szó.

A hétről.

— Fővárosi levél. —

E hét rettenetes hőse Vaillant, a ki a francia képviselőház pódiumára ledobott bombájával világszerte nagy izgalmat okozott. Ettől a bombától francia képviselők sebesültek meg, de megijedtek mindenfelé a civilizált világon, mert a civilizációnak, fájdalom, nyomában jár az anarhizmus is. A legdrágább törvények s a legszemfülesebb rendőrségek sem tudnak megővni az anarkisták pokoli merényleteitől. Az anarkistákat nem terrorizálja a kötél és a guillotin, egyet, ha lenyakaztak, száz folytatja ördögi művét még nagyobb elkéséredéssel és vakmerő, halált megvető elszántsággal. Ma itt ütök föl fejüket, holnap ott s mindenütt váratlanul, pokolgépek mennykőként csap a gyanutlanul sétáló filiszterek s az ország dolgain tanácskozó honatyák közé. Hitvallásuk; a pusztítás Császárság, királyság köztársaság; mintegy nekik s a francia köztársaság elnökére épp úgy rádobják a bombát, mint a mindenható cszárra.

Ma nekem, holnap neked. Ami tegnap megtörtént Párisban, ki tudja, nem történik-e meg holnap, holnapután Budapesten? Ki tudja nem kell-e maholnap a vasuti pályaudvarokban az „óvakodjunk a zsebtolvajoktól“ feliratu táblákat kicserélni „óvakodjunk az anarkistáktól“

Ime, Vaillant, a rettenetes, mily hamar leszorította a napirendről a bajor herceggkisasszony szerelmi regényét. Alig volt az udvari poétáknak annyi hogy rimeke röjják a szenzációs frigyét, mely egy bárócska és a mi királyunk unokája közt kötteték a vörösverű polgárság nagy örömeire, nagyot durrant egy bomba, akkorát, hogy meghallotta az egész világ. A szerelmes herceggkisasszony nagy boldogságát szonban nem zavarja e fajta szenzáció, az ő világa most az a fess német bárócska, a kivel szerelemittasan tölti a mézeseteket, nyilván a legmézesebbeket, melyekben valaha herceggkisasszonyoknak része lehetett. A mi királyunknak pedig jóságos szívére vall ez a cselekedete is, elősegítvén a szerelmes szívek egyesülését. Hát mindenki szerethessen ezen a nagy világon, csak egy herceggkisasszony nem?

Ennek a házasságnak kétségtelenül jótékony hatása lesz a társadalom minden rétegére, mely még mindig magas falakkal van elzárva egymástól. Talán jótékony hatása lesz a magyar társadalomra is, melynek egyes osztályai közt még mindig valóságos kinafalak emelkednek. S ha egyebért nem, azért is kivánatos volna a polgári házasság, mely kétségtelenül nagyban elő fogja segíteni a különböző társadalmi osztályoknak egymáshoz való közeledését. Am minálunk ez a korszakalkotó reform csak óriási küzdelmek árán fog megvalósulhatni.

gyepszönyeg, a friss barázda, a töretlen tarló, mind szépen békével megférnek alatta.

Egy-két nap, vagy tán annyi se kell, ugy lehet s azok a moskosbarna föllegek odafent könnyen kinyithatják reggelre kelve pehelypárnáik esücskeit. A mező haldoklása tehát csendes és zajtalan. Az életből a halálba való átmenet nem jár megárázkodtasással. Az utolsó kis fűszál kimulása, a tölgyrengeteg levélhullása, kései virágok elfonnyadása megesik csendben, minden sohaj nélkül, szinte észrevétlenül. . . S mig az ember, a föld ura, a teremtés koronája az élet alkonyatán is dulakodik hiába való tusát viv a halállal s a béklyókba vert legyőzött emberi erő és élet végső lehellete az élet utolsó pillanatában halk végsőhajba megy át: pulvis et umbra sumus, addig a mező életének haldoklása higgadt, önmegtadó . . .

Kurta napok, tehát s kihűl a mezőn az élet, utolsóit lehel a hervadt fűszál végsőt dobban a természet szíve s lehajlja fejét enyhétadó, békés, nyugalmas aluvásra, hogy az álom és pihenés után édes reményekkel keljen fel ismét ujult erővel, megijodott lélekkel a feltámadás derős reggelén. S a mellett, hogy nyugodalmas a természet alvása, egyuttal még szép is.

Fű, fa virág alvásában és a föld-urának, az embernek álmában van valami egyöntetűség, valami közös vonás! mondják az „örök kifürkészhetlen“ tudós buvárai.

Virágtól megfosztott kedveseim: tarka mező, ékes rónaság, susogó nádas, daltól hangos berek, árnyatadó erdő, isten veletek, aludjatok, hisz az álom igaz! Az élet az . . . hazud

H. A.

A katolikus főpapok elkéséredett harcot vivnak ellene, s harcukban néhány tekintélyes napilap is támogatja, nem nyílt sisakkal ugyan, de annál rosszabb. Való, hogy a főrendiházban nincs meg ez időszert a többsége a polgári házasságnak s amint már megirtam, a reform sorsa a király kezében van. Minden attól függ, hogy ő felsége beléavatkozik-e s ha igen. mit tanácsol a Zichy Nándoroknak.

A polgári házasság izgatja az újságírók klubját, az Otthon-t is. Többen rendkívüli közgyűlés összehívását kérik az elnöktől, Rákosi Jenőtől, a végből, hogy Wekerlét és Szilágyit az Otthon disztagjává válasszák. Az Otthon elnöke ebben politikai tüntetést lát s miután a klub alapszabályai kizárják a politikát, nem akarja összehívni a közgyűlést s amennyiben az indítvány aláírói mégis ragaszkodnak elhatározásukhoz lemond az elnökségről. Azt hiszem, hogy az igazság nincs sem az elnök, sem az indítványozók részén, hanem, mint rendezen, a középén jár. Az Otthon-nak disztagja Kosuth és Csáky s ezek megválasztásában senki sem látott politikai tüntetést. A Wekerle és Szilágyi megválasztásában sem látok politikai tüntetést, csak elhírtelenkedést. Mindenesetre célszerű volna megvárni azt az időt, amikor legalább is a javaslat törvényvé válik.

Már pedig egy disztagagnak egyhangú választás nélkül nem sok becsé van. Az elnöknek nincs oka a kabinetkérdést vetni föl, a mért a klubb 50-60 tagja disztagokul kívánja Wekerlét és Szilágyit. Ha politikai tüntetést lát ebben, levonhatja a kozekvenziát akkor is, ha a többség az indítványok mellett van. De ebben az indítványban, melynek csak egy hibája van, az, hogy: időelőtti; nincs politikai, csupán társadalmi tüntetés

Könnyen megeshetik, hogy az Otthont a polgári házasság szétrobbantja, ami nagy kár volna, különösen mióta tiltva vannak a hazard-játékok. Az újságíróknak szükségük van egy neutrális helyre, ahol időnkint összejönnek s ne legyen ez a hely egy kavéház, hanem a saját otthonuk.

Mert mindenütt jó, de legjobb — otthonn.
Székely Huszár.

151. sz. — 1893.

Felhívás.

Egy árvaházi alap létesítése céljából általam több évek előtt megindított és folytatott törekvéseim oly kedvező sikert eredményeztek, hogy ezen alap javára eddig már egy 10,333 frt 73 krnyi összeg van a verseczi takarékpénztárban gyümölcsözőleg elhelyezve, mely összegnek lényeges része az új évi udvözletek megváltásából származik.

Ezen kedvező eredmény által felbuzdítva, batorokodom a közelgő 1894. új év alkalmából is Versecz város tisztelt polgárságához fordulni oly kéressel, miszerint eme jótékony célra az 1894. új évi udvözleteket is bármily csekély összeg által megváltani sziveskedjék, mely összeg az érintett célra fordíthatni és nyilvánosan nyugtáztatni fog.

A megváltás eszközölhető a rendőrkapitányságnál, a „Délvidék“ a „Werschecher Gebirgsbote“ és a „Neue Werschecher Zeitung“ szerkesztői irodában, a hol a megváltási jegyek ki fognak adatni.

Verseczen, 1893. évi decz. hó 12-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Napi hírek.

Főtisztelendő Lászlóffy László róm. kath. esperes-plébános mint, Versecz új lelkesze ma vasárnap fogja fényes segédlettel megtartatni első miséjét s ez alkalommal predikál is.

Gerecz Károly főrealiskolánk tehetséges fiatal tanára az oklevelet megszerzvéen törvényhatóságunk által véglegesített s ezen határozat jóváhagyás végett a miniszteriumhoz felküldetett.

Ovaczió. Seemayer János kir. tan. polgármesterünk legfőbb helyről történt kintüntetése alkalmából nagy szabású ovaczióra készül városunk polgársága. Az ünnepelt tiszteletére nem kevesebb mint négy helyen tartatik diszvacsora. Az első banket a régi jó hírnevű Mil-leker szállodában lesz holnap hétfőn este 8 órakor. A résztvevők a megjelenésre már tegnap felkérték a polgármestert, ki a meghívást a legnagyobb örömmel elfogadta, s biztosította a küldöttséget arról, hogy a hozzá ragaszkodó polgárság körében mindenkor szivesen jelenik

meg. Dzen bankettre ma egész nap lehet még jelentkezni Milleker szállodatulajdonosnál. — A másik diszvacsoira holnapután kedden tartatik a „Glückmann-féle szállodá"-ban, hol szintén sokan jelentkeztek. — A „Weinrebe" helyiségeiben és a honvédkaszárnya melletti „Albach"-féle vendéglőben a földmivelő osztály rendez közvacsorát a polgármester tiszteletére.

A tomes-bega vízszabályzó társulat ügyében Budapestén járt deputáció átnyújtotta az általunk már ismertetett memorandum egy-egy példányát Bethlen gróf földmivelésügyi miniszternek, Fejér államtitkárnak, s tisztelettel a miniszterelnöknek is. Mindhárom helyen azon biztosítást nyerték, hogy az ügy a méltányosság szerint fog eldöntettni.

Az izraelita nőegylet jótékonycélú estélyére nagyban folynak az előkészületek. Herczegh Ferenczen kívül szerepelni fog Popper a sokat emlegetett zeneakadémiai tanár, valamint Sternberg Gizella kisasszony. A rendezőség élén Sternberg József áll.

A verseczi és fehértemplomi középiskolákat végzett budapesti egyetemi és műegyetemi hallgatók f. hó 8-án pénteken este gyűlést tartottak, hogy a „versecz-férfi templomi kör"-t megalapítsák. E kör célja a Budapestén tartózkodó verseczi és fehértemplomi ifjak közt a társas szellem és a tudomány terjesztése leendő. Nevezetesen egyrészt e két testvérvárosból kikérülő ifjak közt a barátságot és testvériséget kívánja szilárdabbá tenni, másrészt ugyancsak a verseczi és fehértemplomi középiskolákból a budapesti főiskolákra kerülő szegényebb sorsú ifjakon akar segíteni. A közgyűlés megválasztotta az ideiglenes tiszti kart, és kiküldött egy 5 tagú bizottságot az alapszabályok kidolgozására végett. E bizottság hétfőn megoldotta feladatát és az alapszabályokat elfogadható alakban fogja a január első felében tartandó első rendes közgyűlés elé terjesztetni. A lelkesedés és buzgalom, melylyel az alapítók ezen nemcsak feladatuk megoldásán fáradoznak, úgy szólván kétségtelenné teszi a sikert és remélhető, hogy e szép törekvésükben a hivatott körökben is az illő támogatásban fognak részesülni — a.

Jókai művelőinek jubileumi kiadásából egy 200 forintos példányt városunk törvényhatósága is megrendelt, még pedig a népkönyvtár számára.

A verseczi férfi dalárda tagjai tudvalevőleg nem csak igen kedélyes férfiak, hanem midőn a nemes és szép dolgok érdekében közbe kell lépni, mindenkor az első, a kikre számítani lehet. A múlt napokban, szokott összejövetelök alkalmával véletlenül el fogott a tagok füstölni valója. Összeszámították és kisérték, hogy a nagy társaságban csak egy „trabuko" és három hölgy cigarettát találtak. A tulajdonosok felajánlották füstölni valójukat jótékony célú árverésre. A „trabukko" 5 frt-on, a három cigarettáé pedig 87 kron kelt el. Az összeget átadták az árvaházi alapnak. — A szép cselekedet dicsérei önmagát.

Városunk törvényhatósága f. hó 9-én tartotta meg rendes havi közgyűlését Rudnai Nikolics Sándor főispán elnöke alatt. A tárgysorozat megkezdése előtt főispán tudomására hozza a közgyűlésnek, hogy a Királyi Felső Seemayer János polgármestert a kir. tanácsosi címmel legkegyelmesebben kitüntetni kegyeskedett. A város atyái zajos éljenekkel adtak kifejezést örömlüknek. A polgármester havi jelentésével kapcsolatban Petrovits Gy. azt kívánja, hogy a Kis-Zsámi utra szerb utkarparó neveztessek ki. A közigazgatási bizottságba: Czveics Gy., Dr. Miloszavlyevics Gy., Rottler Ferencz, Ditsch P. és Seemayer Ferencz, az ellenőrző választmányba: Dr. Seemayer Károly, Dr. Jovanovits György, Hemberger Balint, Andrejevics Aron, Grünwald Gellért; — az igazoló választmányba kinevezettek: Dr. Demetrovits György, Rottler Ferencz, Sternberg József és Hofmann Károly; megválasztottak: Bogoszavlyevics K., Ditsch Péter, Obradovits K., Seemayer F. és Klauber J. A német részen lévő legelő 3481 frtért Tokics J.-nek adatott bérbé. A palinkaméresi depót Frisch Hugó nyerte el, mint legtöbbet ígérő 4240 forinttal. A téglák új normális méreteit is megállapította a közgyűlés. A téglá hossza: 29 cm szélessége: 14 1/2 cm., magassága pedig 6 1/2 cm. leendő.

Ifjabb Steiner Károly-t a „Südungarische Reform" szerkesztőjét a temesvári esküdtsek három havi fogházra, 550 frt. pénzbírságra és 140 frt. perköltség megfizetésére ítélte el.

Szlavianszky N. hangversenye f. hó 25-én fog megtartatni. A helyekre már most is elő lehet jegyezni a Veronits-féle kereskedésben.

A verseczi kereskedőifjúság 1894-ik évi január hó 11-én jótékonycélú „Zártkörű Bált" fog rendezni a „Szölvényi" helyiségeiben. A mulatság tiszta jövedelme a terbe vett „Kereskedők egylete" javára fog fordítottatni, A dísz bizottságba huszonöt kereskedő, a rendező bizottságba pedig 16 segéd választott meg.

A verseczi magy. kir. állami főreáliskola új épületének „bokréta" ünnepélye a múlt szombaton tartott meg a szokásos formalitások közt. A most már teljesen tető alá került impozáns épület legmagasabb csúcsán riktó színű kendőket lobogtatott a szél. Lent az udvaron nagy üstben forott a víz, s benne 130 munkás számára rengeteg mennyiségű „virslí". A pinceszögletben telt hordókra vigyáztak argus szemekkel. Seemayer János kir. tanácsos polgármester nagyszámú városi képviselő élén jelent meg mire egyikjohangú pallér ékes német diktiót olvasott fel a bokréta mellett. Éltette Királyi Felső Seemayer János kir. tanácsos polgármestert, Schronk városi mérnököt. Wolz építésvezetőt stb. Telt poharát minden név említéskor kiürítette a jó torkú szónok, s az üres poharakat ledobálta a magasból. Az új épület, mint már említettük — teljesen tető alatt van már, sőt az összes bolthajtások is készszen vannak. A tornaterem alapozási munkálatai is megkezdettek. Stefanovics és Kesánszki vállalkozók nagyon jól felhasználják a kedvező időjárást.

Tornaverseny. A helybeli tornaegyesület f. hó 19-én kedden este 1/6 órakor tartja meg ez évi utolsó torna és vívőversenyét a főreáliskola tornacsarnokában, a következő műsorral 1. Függeszkedés pórán. 2. Magas ugrás és sulydobás. (összetett versey). 3. Iskola vivás. 4. Assaut vivás. A versenyek egyike vagy másikára az egyesület majdnem valamennyi tagja nevezett s a jutalmak értékesek lesznek. A tornaegyesület báljára a díszes meghívók már szétküldettek, s azok kiknek meghívjuk talán tévedésből nem jutott volna kézhez, sziveskedjenek azt a rendezőbizottság valamelyik tagjának — tudomására hozni.

A verseczi munkások „olvasó és önképző egylete" alakítottak múlt vasárnap, ja „Két Kulcs"hoz" címzett vendéglőben. Az alapszabály tervezetet felolvasták és elfogadták. Az ideiglenes tisztkart is megválasztották. A gyűlésen rendőrségünk részéről Bodó Lajos főkapitány volt jelen.

Magyarul nem tudó tanítók Temesvármegyében. Temesvármegye közigazgatási bizottságának ülésében Sebesztha Károly kir. tanfelügyelő jelentést tett a magyarul nem tudó tanítók felől. Jelentése szerint Temes vármegyében összesen 70 tanító van, ki egy szót sem tud magyarul. Ezek közül nem bir képesítő oklevéllel 10, gör. kel. hitfelekezeti iskolánál van alkalmazva 46, gör. kath. iskolánál 2, róm. kath. iskolánál 3, községi iskolánál 19. — A bizottság felhatalmazta dr. Molnár Viktor főispánt, hogy a magyarul nem tudó tanítók ellenében a törvény és a miniszteri rendelet által előirt intézkedéseket tegyegye; nevezetesen, hogy az illetőket részint nyugdíjaztassa, részint elbocsáttassa, részint pedig melléjük magyarul tudó segédtanítókat alkalmaztasson.

Magyarország földesurai. A legnagyobb földbirtokos Magyarországon maga a magyar állam, melynek 2.819.419 kataszt, hold földje van, tehát körülbelül tized része a mívelés alatt levő összes területnek. A magánbirtokosok közt első Eszterházy Miklós hg, a kinek 421,053 hold birtoka van. A grófok között leggazdagabb Schönborn Ervin 226.931 holddal. A leggazdagabb főherczeg Albrecht, a kinek 152,031 hold földje van, míg az uralkodó család uradalma Magyarországon csak 86.912 hold; a József főherczegé 57,039 hold, a melynél háromszor nagyobb a vallásalap, melyet a kultuszminiszter kezel. A papi nagybirtokok között legnagyobb a nagyváradi r. kath. püspöké 189,934 hold, azután a nagyváradi görög kath. püspöké következik 139,868 holddal. A városok közt leggazdagabb Debreczen, a melynek 91.678 holdja van; utána következik Szeged 72,139 holddal. Egész Magyarországon a nagybirtokosok száma nem több, mint 3192.

Irodalom.

Az 1848 — 49-iki magyar szabadságharc története című illusztrált munkából, melynek szövegét Gracza György írta, most jelent meg az 2-ik füzet a Lampel R. (Wodianer F. és fia) könyvkereskedő cég kiadásában. 1 füzet külső kiállítása igen díszes, az illusztrációk pe-

dig művészi kivitelűek. Nem kevesebb, 16 egykoru kép van benne majd mindegyik második lapra esik egy-egy illusztráció. A füzethez egy szinnyomatu kép is van csatolva, a honvédtábor tüntetve fel. Petőfi nemzeti dalát nemcsak a keltő kézírásában mutatja be a füzet, hanem abban az eredeti nyomtatásu alakban is, a mint „szabadsajtó első fecskéje" a Landerer és Heckenast nyomdából márcz. 15-én kikerült. Jó ötlet az 1848-iki naptár közlése is, a melyből az olvasó mindjárt a dátumokra nézve is nyerhet tájékozást. E naptárból tudjuk meg, hogy márczius 15-ike 1848-ban szerda napra esett. Gracza György mindjárt a márcziusi mozgalmas napon leírásával kezdi el művét: számos, eddig ismeretlen új adatot használva fel a nagy napok leírásánál. A munka, a mint az első füzetből megítélhető, ugy könyved, vonzó modorban tartott szövegére nézve, mint dús illusztrációit tekintve, kétségtelenül előnyösen elűt az eddig megjelent hasonló tárgyú munkáktól bizonyára kapós lesz a közönség közt. A munka kéthetenkénti füzetekben jelenik ma s egy-egy füzet ára 30 kr.

Regény-Szalón cím alatt egy új szépirodalmi folyóiratnak első számát kaptuk. Pompásabb, díszesebb kiállítású füzetet a magyar könyvpiacra alig látunk még és szívesen kijelentjük azt is, hogy a szellemi rész, a folyóirat tartalma irodalmi színvonalon áll és a művelt olvasó közt, első sorban a művelt hölgyek igaz élvezetét fognak benne találni.

A „Regény-Szalón" az idegen írók legjelesebb műveit közli és hogy programját hiven teljesíti, ép az első szám bizonyítja. Daudet Alphonse „Az evangelistán" című párisi regényével, Pedro de Alarcon „A tékozló" című hatalmas munkájával, Rodziewicz Mária „Szerelemből" című és a lengyel társadalmi életből vett 2 kötetes regényével van képviselve. — Az első füzetben találjuk Coppée Ferenczek, a francia költők koszorúsának „Janka regénye" című remekszép költői elbeszélését, mely társas estélyeken való előadásra is szerfelet alkalmas, — Sudermann Hermannak „Nem vágyunk a csillagokra" című erőteljű durrad novellája pedig méltán beleillik a keretbe, a „Becsület" hírneves szerzőjének babárait itt is gyarapítván. — Végül „Innen-onnan" című alatt igen sok és érdekes apróság nyújt kellemes olvasmányt. — A rendkívül elegáns, nagy alaku folyóirat egy-egy száma ép egy tíz íves könyvvel ér fel és az olvasók egy év alatt legalább 12 nagy regényt, 50 - 60 novellát, verset, színművet szereshetnek meg igazán olcsó áron, mert a havonként két-szer öt íves füzetekben megjelenő folyóirat havonkénti előfizetési ára csak 2 frt, az egyes számok ára pedig 35 kr. — Megemlítve még, hogy a „Regény-Szalón" szerkesztéséről Zempléni P. Gyula ismert nevű írók és jeles fordítók gondoskodnak, az új vállalatot készséggel ajánljuk mindenki-nek. — Megrendelhető minden minden könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban is (Budapest, VIII., Népszínház-u. 26.), a honnan kívánatra szívesen küldenek mutatványszámot.

Szerkesztői levelezés.

— **B** — a **J** — ő Budapest. Szíves értesítéseért fogadja köszönetünket.

— **S** — Bizony még mindig vannak ök, több mint huszan, mind a két nemből. 2. Minden bizonynyal!

— **Cz.** Valóságos „Kis Miksa" ahoz képest a legűdüzabb harc. A thema pompás, más alkalommal fel is fogjuk használni, de most teljességgel nem lehet, mert . . . mert hogy éppen aktuális.

9534. szám. — 1893.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik ezennel, hogy a sors-huzás az 1894. évi I. korosztálybeli hadkötelesek részére 1893. évi december hó 23-án d. e. 9 órakor a városház nagyülés termében fog megtartatni.

Verseczen, 1893. évi december hó 12-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester.

Köszvény és eszűban szenvedőknek ezennel a legtöbb körökben

Horgony-Pain-Expeller

elnevezés alatt dicsőreleg ismeretessé vált *Tinct. Capsici comp.* ajánlólóg legyen emlékeztető hozva. Ezen népszerű háziser 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 kr. árán a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony" védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára, az arany oroszlánhoz" Prágában vagy Török József gyógyszereshez Budapesten.

Kérelem.

Versecz város iskolaszéke az idén is úgy, mint más években karácsonyfát kíván felállítani a tisztelendő nővérek vezetésére bizott elemi leányiskola munkatermében oly szegény sorsu fiú és leánynövendékek számára, kiknek szüleik a szent ünnepek alkalmából gyermekeiknek még legcsekélyebb ajándékot adni sem képesek.

Tisztelettel fordulunk tehát városunk nagylelkű közönségéhez, hogy fáradozásainkat gyámolítani, a szegény gyermekek karácsonyfája számára taneszközöket, ruhákat ajándékozni, vagy bár mi csekély összeg felajánlásával azok beszerzését elősegíteni sziveskedjenek.

A kegyes adományokat -- melyek nyilvánosan nyugtatványoztatnak -- tisztelettel kérjük az uri utczai elemi fiúépiskola igazgatóságához, vagy a leányiskolába a tisztelendő főnökhöz küldeni.

Versecz, 1893. évi december 6-án.

A városi iskolaszék.

Hirdetmény.

Ö császári és apostoli királyi felségének legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magyar kir. államsorsjáték,

melynek tiszta jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két tizedrészben, a magyar gazdasszonyok országos egyesülete, a gyógyult elmebetegség segélyező-egyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. vagyonatlan állami hivatalnokok özvegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári "Mária Valéria" árvaház, a szatmármegyei nagykárolyi nőpariskola, a magyar képzőművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos javítóház egyenkint egy tizedrészben fog részesítettet.

E sorsjáték összes 3282-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint

160.000 forintba rugnak és pedig:		2 nyeremény egyenkint		2.000 frt.
1 főnyeremény	60.000 frt.	4	"	1.000 frt.
1 " " " "	15.000 frt.	20	"	500 frt.
1 " " " "	10.000 frt.	50	"	100 frt.
1 nyeremény	5.000 frt.	200	"	50 frt.
1 " " " "	4.000 frt.	3000	"	10 frt.
1 " " " "	3.000 frt.			

az összes nyeremények készpénzben fizettetnek ki.

A húzás visszavonhatatlanul 1893. DECEMBER 28-án Budapesten történik.

Egy sorsjegy ára 2 forinttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatóságnál Budapest (Pest fővámház felelelet), a hová a megrendelt ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi lotto-, só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur”-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyáruló közegnél. Budapest, 1893. augusztus hó 1-én.

M. kir. lotto-igazgatóság.

Máriaczei Gyomorcsöppek

nagyszertien hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és átfőnösen ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: élvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfujság, savanyu felbőffőség, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említt bajknál a **Máriaczei gyomorcsöppek** évek óta kútnaknek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr. — Magyarországi főraktár:

Török Jozsef gyógyszerháza
Budapest. Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megnézni!! Csak oly csöppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom!”.

A **Máriaczei gyomorcsöppek** valódián kaphatók.

A „Máriaczei gyomorcsöppek” kaphatók Verseczen: Erős Aladár gyógyszer, Müller Oskár gyógyszer, Herczog József gyógyszer, Kuchler Béla gyógyszer. — Zichyfalván: Mayering K. gyógyszerésznél.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében; három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karácsonyi ajándék. Olesőbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át tartanak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, a mely valamennyi országban osztatlan dícsőretet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, meggyőződésből továbbajánlatik. A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozassa hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált arjegyzeket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: **Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény** kérendő és minden egyes szekrény Horgony-gyárjegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, könnyen kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony-Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron

a finomabb játékszerületekben készletben vannak.

Uj! A Richter-féle Turelmi játékok: Columbus tojása, Villámhárító, Haragtörő, Gondűző, Pythagoras stb. Az új füzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmazzák. Egy játék ára 35 kr. Csak a „Horgonynyal” ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Első osztr. magy. osztr. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.
Wien, I. Nibelungengasse 4. Rudolstadt, Nürnberg, Olton, Rotterdam, London E.C., New-York.

Özv. Kirchner J. E.

papír-, könyv- és zenemű-kereskedése

Andrássy-sétány, Versecz, Kádics-féle ház.

ajánlja

karácsonyi és ünnepi ajándékok

dús raktárát

mindenféle diszes czikkeiben.

Karácsonyi bazárunkat

a t. cz. közönség figyelmébe ajánljuk.

Versecz. A Kirchner-féle könyvnyomda tulajdona s nyomása.